

אלו טרפות פרק שלישי חולין

**מא.**

## רבינו גרשום

א"כ שאר עופות טמאין  
לי. כלומר אי  
אברהם מה תורין דאית  
בזבחו ארבעה אף כל  
דאית בזה ארבעה ואי  
לית ארבעה לא  
א"כ שאר עופות טמאין  
כלי משער ומכרס ועונה  
למזבח ודפחם תרמנא  
למה לי דאית להו תלתא  
סימניו ואפסינן  
מטאן אה אמרין ומגרינן  
הכוז ארבעה וכל פחות  
אף לה עופות לישתר  
ומזבח תרמנא שרינן  
עופות. ש"מ לא  
מתרין: מתרין: ונלך  
מגרינן  
כלומר משאר  
המזבח. ש"מ  
אית תרי סימנין ואף  
על פי כן טמא:

**מִמָּה** נִשְׁרַם מִיּוֹחַד בּוֹ אֶף בַּל בִּיּוֹצֵא בּוֹ מִמָּמָה. פִּירֵשׁ רַשִּׁי דִּהְיֵא אֶף  
 כֹּל לֹא מוֹרְצִין אֲלֵא מִן נִשְׁרַם שְׂאִין עוֹף טֹמָא צְעוּלָא אֲלֵא כִּד  
 הָאֲמֵרוּרִין צְמוּרָה דְקֻמְתִּי לְקַמְן (ס:א) לְפִיכָּן מִנָּה הִכְמוּ צְטֻמְאִין וְהִכְךָ כִּד  
 הָאֲמֵרוּרִין דְּאִיכָּא צְבוּלָהוּ סִימָן טַהֲרָה חוּץ מִן הַנֶּשֶׁר וְאִין זֶה רֵאזִי

מה נשר מיוחד שאין לו אצבע יתרה זופק ואין קורקבנו נקלף ודורס ואוכל טמא אף כל כיוצא בו טמא תורין שיש להן אצבע יתרה זופק וקורקבן נקלף ואין דורסין ואוכלין טהורין אף כל כיוצא בהן טהורין אמר אביי לא נאמר פירושן מדברי תורה אלא מדברי סופרים תני רבי חייא עוף הבא בסמימן אחד טהור לפי שאין דומה לגשר נשר דלית ליה כלל הוא דלא תיכול הא איכא דאית ליה חד תיכול ולילף מתורין מה תורין דאיכא כולהו ארבעה אף ה"ג עד דאיכא כולהו ארבעה אם כן שאר עופות שטמאין דכתב רחמנא למא לי ונילף מיניהו מה התם תלתא ולא אכלינן אף כל תלתא ולא ניכול וכל שכן תרי וחד אם כן עורב דכתב רחמנא למא לי השתא דאית ליה תלתא לא אכלינן דאית ליה תרי מיבעיא ולילף

חד סימן של טהרה ואותו שזה אינו זה כדמוכא בגמרא וי"ל דשם קבלה היתה מימות נח שהקריב מכל עוף טהור וצדק את כולם ומסר לדורות שאין עוף טהור דורס אצל בשסועה<sup>(ה)</sup> לא שייך למימר הכי דאין זה מין צפני עצמו אלא וולד בהמה כדאימא בהפסלת <sup>(מדה דף עב:)</sup> **הדרום**. פי' בקונטרס שאזוהו צנפורני ומגביה מן הקרקע מה שאוכל וקשה לר"ת דהא אפילו תרגומה עושה הן ומפרש ר"ת דורס ואוכל ומיניה ואינו ממתין עד שמתום אף ע"ה מכה ימי ארי מה ארי דורס ואוכל ואינו ממתין עד שמתום אף ע"ה מכה לדרס ואכל פטור ממיס דהיינו אורחיה והו"י שן טרף ואכל נמיצ ארי טורף צדי גורותיו ומשני בשביל גורותיו שהן קטנים דרכו וזכך וקורקבנו נקלף שהורו. בגמרא<sup>(א)</sup> קמי צברייתא ר"ג אומר שם בקונטרס דלרישא קמיך דתני כל עוף הדורס טמא ואם אינו ה סימנין צידוע שהוא טהור ואין לשון הצרייתא משמע הן ומפרש אינו צידוק בסמנין של דריסה ויש ללמוד מתוך דן דהא דאמר לקמן <sup>(א"י דורס דאי ש' להם אצבע יתרה חפץ וקורקבן נקלף א"כ א"כ</sup> וכן וכן יש לדקדק מדקאמר בגמרא עוף הבא צב' סימנין טהור והוא דורס טמא ומדאריך להכיר עורב אלמא עורב לאו דורס ושני סימני עופות לימיה אלא או צפרס או צעזיה כדמוכא בגמרא וא"ת ולמה צידוע שהוא טהור כגון צאותו סימן דלימיה צייט עופות וסימן אחר ה ופרס ועזניה לית להו אלא חד ועורב וי"ט עופות לית בהו אותן ארזות סימני טהרה דלימיה צייט עופות והלא היו מכריזין שלך וקרו וכן התנשמת שיהא צאות שצפנות וצפרק המפלת <sup>(מדה דף עב:)</sup> והואיל ומכריזין אותו לצידוק כגון והיו יכולין להכיר עוף הבא לפנינו ששם עוף טמא וכן עורב היו מכריזין כדאמר צ' מפנין <sup>(שבת קמא)</sup> אלא צני מלכים הם ולקמן לא לחנם הלך זרזיר אצל עורב אלא מפני עיליש צרה וצסוף פרק צמה אשה <sup>(שבת דף עא:)</sup> האומר לעורב דלימיה צעורב לימכשורו כולהו עופות וגם מתוך ההכלה יש קצת יש לה זפק וגבי סנונית צננה קאמר והלא אנשי גליל אובלין אותה יתיצין לאו כל שלשה סימני טהרה צביא אלא או לא קמי וארישא זפק או קורקבנו נקלף טהור אי אפשר לומר כן כלל שהרי הוכחתי ובאריך חד סימן דצעורב היכי אכלי להו ויחוש דלמא עורב הוא טהרה וממילא ידעינן דבהנך סימני טהרה דלימיה צעורב מחזקין <sup>(א)</sup> פי' בקונטרס מדמנה תורין צטורין והנהו אימניהו בהו ומנה נשר שיה לפי' דקאמר בסמוך ויילף מפרס ועזניה א"כ נשר דכתב רחמנא דין נשר לאורוי' לן סימני טהרה ומיניה מפרס ומעזניה לחודייהו הוה מעזניה חלוק מתורין הייתי עושה סימן טהרה וצין שניהם הם חלוקין <sup>(א)</sup> אלא לקרבן הא צריכי למכתב משום דמינייהו יליפין סימן טהרה הוה סימני טומאה שיהו צייט עופות ד' סימני טומאה ונצטר חד ומנא דלא הדר כחילהו לא יהא צו שום סימן טומאה שהוא ממש י טומאה ונראה לפרש דס"ד שיש שום תורין מיותר לאורוי' לן יהא זה הייתי יודע מתורין דאחא לגופיה ומנשר ומשני דאין שום וי"ל. ה"מ לצנוי דהו ליה וי"ט כחוצים הבאים כאחד אלא דעדיפא למתא לא אכלינן עד דאיכא כולהו וכיין דמשני אס כן שאר עופות התם תלתא ולא אכלינן כו' וי"ל דפרין ויילף מינייהו דבאותן ג' תלתא דהא לא הוה ידעינן מתורין עד דאיכא כולהו ומשני א"כ אחר דלימיה צייט עופות א"כ לעורב דלית בהו אלא חרי למיה לי: ויילף

**גשר.** הוזכר בטמאים ודיני צנין אב הימנו דמה גשר מיוחד דלין ו  
מכל הסימנין הללו וטמא אף כל שאין לו אחד מכל הסימנין הללו  
מין גשר הוא וטמא אבל עוף שיש בו אחד מכל אלו טהור וכל שכן  
שנים או שלשה או כולם חוץ מעופות המפורשים צפרה שגזירת  
הכחבז הוא שאע"פ שיש בהן סימן  
טהרה כדאמר לקמן<sup>(א)</sup> טמאים והאי אף  
גלה מרבי אלא מין גשר דלין עוף  
וטמא צבולם אלא כ"ד האמורין כלן  
וכדמתיא לקמן (דף סג:) לפיכך מנה  
הכחבז בטמאים ובהן כ"ד אמרינן  
דלית בהו צבוליהו סימני טהרה חוץ  
מין הנשר: **טורים.** מנה הכחבז  
לטהרה ומהן אתה דן צנין אב לכולן.  
**ואע"ג** דקשיא סיפא לרישא דרישא  
ממכשר אפילו צבד סימן וסיפא לא  
ממכשר עד דליתא כוליהו רישא דוקא  
וסיפא לקמן מפרש: **לה:** **ירושל.** לא  
מגפרשו הסימנין ממש צמורה אלא  
מזממנה תורין צטהורין והני איתנהו  
צבחה ומנה גשר בטמאין וצבדצבה  
סימנין הללו הן חלוקין שימ הן הן  
סימני טהרה: **עוף הבא לפנינו בסימן**  
**אחד.** של טהרה טהור וכל שכן אם  
צבד בשנים או שלשה וצבצד שיצר בו  
שאלו מעשרים וארבעה הכתובים:  
**אם כן.** דמתורין ילפינן: שאר

מעופות טמאין למה לי. דכתיבניהו והא לית חד צהו דליהו ציה  
 וכולהו ארבעה סימנים דהכי אמרינן לקמן [וע"ז] דבעשרים מנייהו איכא  
 ג' סימנים ובעורב תרין ובפרס ובעזניה חד חד: ה"ג ולינף  
 ממנייהו מה הם תלמא ולא אכלינן אף כל תלמא ולא ניכול ור"ש  
 תרי וחד: ה"ב. דאפילו בתלמא נפקא לן מעופות המפורשין  
 דלא מתכשר למה לי למיכתב עורב דלית ליה אלא תרי:  
 א"כ

[illegible]

(א) [ע"צ], (ב) [אפרש  
רש"ש], (ג) [שיך לעיל  
נט. במשנה], (ד) [לעיל  
ס.], (ה) [ג"ו שיך שס],  
(ו) [עין תוס' שס ד"ה מה  
ארי כו' מ"ש בשם ר"ת],  
(ז) [ג"ו שיך לעיל נט.  
במשנה], (ח) [לקמן סה.],  
(ט) [לקמן סג.].